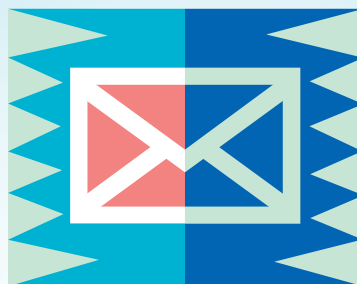

Любов у дії

Вивчення Послання
Юди, 1, 2 та 3 Івана

*Тому то й ми дякуємо Богові безперестанку, що,
приймавши почуте від нас Слово Боже, прийняли
ви не як слово людське, але як правдиво то є
Слово Боже, що й діє в вас, віруючих.*

1 Солунян 2:13

Зміст

Любов у дії.....	3
I. Вступ	5
II. Боротьба за віру	5
III. Любов і послух	9
IV. Ходіння в правді	15
V. Особистий лист	16
VI. Підсумок	19
Додаток. Поглянемо на Перше, Друге та Третє Послання Івана, а також на Послання Юди.....	28

Любов у дії

Послання Юди, 1, 2 та 3 Івана

ПЛАН УРОКУ

- I. Вступ
- II. Боротьба за віру
 - A. Вивчення Послання Юди
 - Б. Ознайомлення з історичним тлом
 - В. Вивчення тексту
 - 1. Тема
 - 2. Ключовий вірш
 - 3. Теми та наука
 - 4. Послання Юди: Ісус Христос — наш Охоронець
- III. Любов і послух
 - A. Дослідження 1 Івана
 - Б. Ознайомлення з історичним тлом
 - 1. Авторство та читачі
 - 2. Географія
 - 3. Дата
 - В. Вивчення тексту
 - 1. Тема
 - 2. Ключовий вірш
 - 3. Теми та наука
 - 4. 1 Івана: Ісус Христос — наше Життя
- IV. Ходіння в правді
 - A. Дослідження 2 Івана
 - Б. Ознайомлення з історичним тлом
 - В. Вивчення тексту
 - 1. Тема
 - 2. Ключовий вірш

3. Теми та наука
4. 2 Івана: Ісус Христос — Правда

V. Особистий лист

- A. Дослідження 3 Івана
- Б. Ознайомлення з історичним тлом
- В. Вивчення тексту
 1. Тема
 2. Ключовий вірш
 3. Теми та наука
 4. 3 Івана: Ісус Христос — Шлях

VI. Підсумок

Самоперевірка

Додаток. Поглянемо на Перше, Друге та Третє Послання Івана, а також на Послання Юди

Цілі уроку

До кінця цього уроку ви повинні:

1. По-новому цінувати Послання Юди та 1, 2 та 3 Івана.
2. Знати авторів, адресатів, основні плани, ключові вірші та головні теми цих книг.
3. Уміти розповісти про те нове, що ви дізналися про кожну з цих книг під час роботи над уроком.
4. Знову проаналізувати рівень любові та дисципліни у вашому власному християнському житті та у вашій церкві.

Завдання до уроку

1. Опрацюйте весь урок.
2. Прочитайте Послання Юди та 1, 2 та 3 Івана відповідно до вказівок, наведених в уроці.
3. Прочитайте матеріали з книги доктора Генрієтти Мірс «Погляд на Новий Заповіт» у додатку.
4. Виконайте практичне завдання.

Пояснення слів

Відступництво — відмова чи відхід від того, у що людина вірила, зокрема, відхід від своєї релігії.

Доміціан — римський імператор, який правив у 81–96 рр. н. е.; був відомий своєю жорстокістю і ненавистю до християн.

I. Вступ

У цьому уроці буде розглянуто чотири невеликі послання. Іноді ми лишаємо поза увагою ці менші біблійні книги, і чути про них теж доводиться не так часто — просто через те, що вони мають менший обсяг матеріалу, на основі якого можуть бути складені проповіді чи уроки. Утім кожна з цих книг була включена до складу Біблії, щоб поглибити наше розуміння християнського життя — іноді через підтвердження того, що написано в інших місцях Писання, а іноді й через подання нової науки, нових поглядів або нових прикладів.

Цей урок складається з питань, вправ і завдань, спрямованих на те, щоб ви змогли заглибитися у ці книги, досягнути ширший контекст, у якому вони були написані, та знаходити можливості для взаємодії з Божим Словом. У підручнику подано відповіді, якими ви можете скористатися, якщо не знатимете, як відповісти. Крім того, в уроці передбачена самоперевірка, за допомогою якої ви зможете оцінити засвоєння матеріалу.

Для роботи вам знадобиться примірник Біблії або Нового Заповіту. Вам потрібно буде робити чимало відміток у біблійному тексті, тому для роботи візьміть такий примірник, у якому ви зможете робити позначки без вагань. Під час читання у вас завжди має бути наготові ручка, щоб ви могли відразу відмітити те, що здається вам особливо важливим. Крім того, вам потрібен буде зошит для виконання письмових завдань. Крім того, разом з уроком передбачено використання додаткового матеріалу «Географія та хронологія Нового Заповіту», який знадобиться вам під час виконання кількох вправ. Якщо ви його не отримали, зверніться до керівника групи.

Працювати над матеріалом можна самостійно, але набагато корисніше було б зібратися групою та обговорювати те, що ви відкрили для себе нового. Ми маємо допомагати один одному, підтримуючи, надихаючи та ділячись своїми переживаннями. Так усі ми зможемо краще зрозуміти написане та отримати більшу радість. Крім того, у групі є можливість для підзвітності. Нерідко ми маємо добрі наміри, але... У нашому житті повно різних справ, через які буває так легко відсунути навчання вбік, а потім і зовсім «закопати» його щоденними турботами. Нам треба підштовхувати один одного! Розуміння того, що на вас чекає зустріч з групою, часто стає додатковим поштовхом до вивчення та дослідження. А ще кожна мить, проведена над Божим Словом, сприятиме зростанню правди у вашому житті та віри у серці.

II. Боротьба за віру

Послання Юди є однією з невеликих, проте найбільш суперечливих книг Біблії. Автор Послання Юди цитує неканонічну книгу Еноха, через що деякі наполягали на тому, що і Послання Юди не повинно бути частиною канону. Проте отці Церкви прийняли цю книгу як богонатхненне Боже Слово, а історія доводить, як сильно ми потребуємо того, що було сказано в цьому посланні. Цей невеликий лист закликає нас стерегтися неправдивих учителів та боротися за Божу правду. Попри те, що у посланні лише 25 віршів, воно своєю потужною мовою та прямими застереженнями й напоумленнями враз заволодіває нашою увагою.

A. Вивчення Послання Юди

Як і до більшості інших книг Біблії, до цього послання можна скласти кілька різних планів. У навчальних матеріалах, присвячених біблійним текстам, зазвичай подаються плани біблійних книг, і вони варіюються від простих до дуже розгорнутих. Ми подаємо дуже простий план Послання Юди, проте у ньому чітко підкреслена головна наука цього послання та ті моменти, на яких зроблено головний акцент.

План Послання Юди		
	Вітання	1–2
I.	Небезпека лжевчителів	3–16
II.	Обов'язок боротися за Божу правду	17–23
	Благословення	24–25

Читаючи Послання Юди, звертайтеся до цього плану, а потім дайте відповіді на питання, наведені нижче.

Питання 1. Як автор називає себе у вірші 1?

Як чудово, з яким смиренням починається це послання! Про цього Юду ми маємо мало інформації, проте за церковним переданням це той Юда, який був одним із братів Ісуса. Хоча ми не маємо переконливих доказів для такої думки, так само не маємо ми й однозначного спростування.

Питання 2. До кого адресовано це послання?

Цей лист написано у душі любові навіть попри те, що для викладення своєї думки автор вдається до доволі різких висловлювань. З усього видно, що Юді були далеко не байдужі ті люди, до яких він писав.

Про читачів, так само як і про автора, можна сказати мало, оскільки текст не дає чітких вказівок на те, кому адресовано це послання. Є думка, що брак такої інформації може завадити повному розумінню цього послання, проте ми точно знаємо, що воно було адресоване християнам взагалі, і ми повинні докладати всіх зусиль, щоб застосувати викладені тут істини в своєму житті, як це робили християни тих часів, коли писав Юда.

Питання 3. Яку тему мав намір розкрити автор у цьому посланні, беручись за його написання?

Питання 4. Яку тему він урешті-решт вибрав натомість?

Цікаво зазначити, що Послання Юди навіть при своєму малому обсязі тісно переплітається з рештою Писання — і зі Старим, і з Новим Заповітами. У книзі Дженсена наводиться таблиця, в якій зібрано зв'язки між Посланням Юди та іншими місцями Писання. Подаємо її нижче.¹

¹ Jensen I. *Jensen's Survey of the New Testament*. — Chicago: Moody Press, 1981. — P. 485.

Юди		Згадана подія
вірш 5	ізраїльтяни	Числа 12–14 (пор. 1 Коринтян 10:5–10)
вірш 6	упалі ангели	пор. 2 Петра 2:4
вірш 7	Содом і Гоморра	Буття 18–19
вірш 11	Каїн	Буття 4
вірш 11	Валаам	Числа 22–24
вірш 11	Корей	Числа 16
вірш 14	Енох	пор. Буття 5:18–24

Можливо, вам буде цікаво провести власне дослідження, порівнявши інші місця Писання з тим, що каже Юда у своєму посланні. Християнам завжди слід пам'ятати про цілісність Біблії. Її неможливо розглядати окремими частинами без врахування решти тексту. Якщо ми хочемо по-справжньому зрозуміти Послання Юди, то нам треба дослідити ці посилання, щоб побачити цей лист у ширшому контексті цілої Біблії.

Б. Ознайомлення з історичним тлом

До Послання Юди важко знайти додаткову історичну інформацію. Дещо ми вже розглянули. Ми знаємо, хто є автором послання, і знаємо також, що нема можливості більш-менш чітко вказати, у якій місцевості мешкали читачі, до яких воно було написане. Ще одна деталь, яку ми розглядаємо під час роботи над додатковою історичною інформацією, — це дата написання.

Оскільки про Послання Юди немає достатньо додаткових відомостей, а також з огляду на суперечки про його канонічність, дата написання цієї книги є предметом дискусій. Однак деякі вказівки ми можемо знайти у самому тексті: створюється враження, що Юди 17–18 є цитатою з 2 Петра 3:3, що може свідчити про те, що послання Юди було написане пізніше за Петрові послання. Крім того, цілком імовірно, що послання Юди було написане до падіння Єрусалима в 70 р. н. е.

Питання 5. Зверніться до хронологічної таблиці у додатковому матеріалі «Географія та хронологія Нового Заповіту», де вказується, коли були написані Петрові послання. Ґрунтуючись на цій інформації та на тому, що було сказано вище, вкажіть, коли могло бути написане Послання Юди?

Утім, не забувайте, що точну дату написання багатьох книг Біблії встановити неможливо, і Послання Юди могло бути написано і значно раніше, і, можливо, дещо пізніше.

В. Вивчення тексту

Під час розбору навіть такої невеликої книги, як Послання Юди, важливо визначити такі базові складові, як тема, ключовий вірш та план. Ці елементи є важливими, оскільки вони допомагають згадати потрібну інформацію, коли виникає така необхідність.

1. Тема

Тему Послання Юди визначити легко, оскільки воно складається лише з одного розділу:

Християни повинні боротися за те, щоб їхня віра була збережена чистою та незаплямованою безбожними самозванцями.

Ця тема зовсім не чужа для більшості християн. Ми її вже бачили у кількох посланнях Павла, а також у Посланні до Євреїв. Головна відмінність тут полягає у тому, що Юда застерігав не проти поборників юдаїзму, які додавали нові правила до християнської віри, а проти тих, хто обертав Божу благодать на виправдання аморальності.

2. Ключовий вірш

Орієнтуючись на зазначену вище тему, можна виокремити два вірші, які можна буде вважати ключовими у Посланні до Юди. Перший — це Юди 3(б): «...Я признав за потрібне писати до вас, бажаючи боротись за віру, раз дану святим». У цьому вірші Юда сам формулює тему свого послання. Другий вірш, у якому резюмується викладена в цьому посланні наука, — це вірш 21: «Бережіть себе самих у Божій любові, і чекайте милости Господа нашого Ісуса Христа для вічного життя».

Обидва ці вірші можна вважати ключовими віршами послання, проте ми вибрали Юди 3(б), оскільки в ньому міститься пряма вказівка на те, з якими намірами Юда написав своє послання.

Питання 6. Запишіть у відведеному місці другу частину вірша 3:

3. Теми та наука

Під час роботи над наступною вправою перечитайте Послання Юди ще раз.

Вправа 1

Відмітьте ключові слова в Посланні Юди. Читаючи, робіть у себе в Біблії такі кольорові відмітки:

фіолетовим — слова, споріднені зі словом «безбожний»;
червоним — згадки про суд;
коричневим — слово «улюблені».

Працюючи над цією вправою, ви зауважили, що Юда любив тих, до кого він писав. Саме через цю любов він змушений був писати так різко.

Лжевчителі

Подивімося, як Юда описує лжевчителів, які непокоїли церкву, до якої він пише. Ви побачите, що цей уривок дуже подібний до 2 Петра 2:4–17.

Питання 7. У поданому нижче переліку після кожного вірша запишіть, чим охарактеризовані люди, згадані в ньому.

Вірш 4 _____

Вірш 8 _____

Вірш 10 _____

Вірш 16 _____

Так ви розумітимете, на які ознаки слід зважати. На жаль, ці люди входять до церкви крадькома, як сказано у вірші 4, і виявляють себе вповні лише з часом. Вони приваблюють тим, що апелюють до тілесних пожадлиостей та до успіху.

Як Юда пропонує боротися з цими людьми? Ми маємо будувати себе вірою, молитися Святим Духом, берегти себе в Божій любові, покладаючись на милість Ісуса Христа, якою матимемо вічне життя.

До того ж нам потрібно допомагати тим, хто попав під вплив хибної науки чи потерпає від своїх власних бід. До нас звернено заклик, щоб з тими, хто сумнівається, ми поводитися лагідно та милосердно, і щоб наші дії спрямовувалися на те, щоб спасати людей.

4. Послання Юди: Ісус Христос — наш Охоронець

У книзі Мірс Послання Юди не розглядається, в ній лише зазначено, що в цьому посланні Ісуса зображено як нашого Охоронця.

Питання 8. У якому вірші Христа схарактеризовано саме так?

Пожива для роздумів

Прочитайте Юди 22 та 23. Ставитися до інших з осудом легко, але на нас лежать певні обов'язки перед тими, хто нас оточує. Поміркуйте про наведені нижче питання, аналізуючи себе.

- 1) Як ми маємо поводитися з людьми, які сумніваються?
- 2) Які почуття у вас викликають ті, хто має сумніви?
- 3) Чи доводилося вам у минулому допомагати тим, хто мав сумніви?
- 4) Чи бачите ви навколо себе тих, кому загрожує вогонь суду?
- 5) Який ви маєте перед ними обов'язок?
- 6) Як можна з'єднати милосердя зі страхом?

Послання Юди зосереджено на небезпеках навколо нас, але як прекрасно те, що його прикінцеві ноти присвячені Богу та Його потужній охороні в нашому житті. Останні два вірші — це гарне благословення, яке запевняє нас в Божій силі та могутності. Воно переводить нашу увагу з проблем на Нього. І так реагувати наші серця повинні щоразу, коли ми постаємо перед труднощами.

III. Любов і послух

1 Івана — це книга, яка часто стає основою для проповідей та біблійних уроків. Важливо, щоб християни чули слово любові, яке міститься у цьому посланні. Крім того, практично вся ця книга наповнена чудовими віршами для вивчення напам'ять. Щонайменше чотири вірші, які ви вчили напам'ять під час роботи над курсом «Основи християнського життя», взяті з 1 Івана. Ви їх пам'ятаєте?

А. Дослідження 1 Івана

Перед тим як почати роботу над 1 Івана, не забудьте відвести кілька хвилин на молитву. Просіть Святого Духа показати вам сьогодні щось нове у цьому тексті.

Відведіть зараз 20–25 хвилин на те, щоб повністю прочитати 1 Івана без зупинок та перерв. Під час читання намагайтеся побачити загальну картину, викладену в цій книзі, та зауважуйте слова, які наводяться в наступній вправі.

Вправа 2

Відмітьте ключові слова в 1 Івана. Читаючи, робіть у себе в Біблії такі кольорові відмітки:

червоним відмічайте слово «знати» та споріднені слова в усіх формах;
синім — слово «Отець»;
коричневим — слово «діти».

Під час читання та відмічання слів слідкуйте за планом, що наводиться далі.

План 1 Івана	
I. Бог є світло	(1:1–2:27)
II. Бог є любов	(2:28–4:21)
III. Бог є життя	(5:1–21)

Б. Ознайомлення з історичним тлом

Іван є другим автором після Павла за кількістю написаних книг, що увійшли до Нового Заповіту, а тому додаткову інформацію про нього знайти в його творах не так важко. До того ж Іван прожив довше за всіх інших апостолів, завдяки чому збереглася історична інформація про нього. Останні роки свого життя Іван провів в Ефесі, і цілком імовірно, що саме там він написав свою Євангелію та три послання.²

1. Авторство та читачі

Оскільки всі три послання Івана були написані тим самим автором, ми розглянемо питання, що стосуються авторства цих книг та перших читачів, яким вони були адресовані, лише у цьому розділі, а не окремо для кожної книги.

Хоча ні у жодному з трьох послань, ні в Євангелії, названій Євангелією від Івана, немає прямої вказівки на ім'я автора, церковне передання та внутрішні текстологічні свідоцтва дають усі підстави вважати, що саме апостол Іван написав 1, 2, 3 Івана та Євангелію від Івана. Ми знаємо, що Іван написав Об'явлення, оскільки він називає себе у перших віршах.

У 1 Івана немає вітальних слів, хоча в двох інших листах вітання є. Дайте відповідь на питання, що подаються нижче, переглянувши зазначені місця Писання.

Питання 9. Як Іван називає себе в цих посланнях?

2 Івана 1 _____

3 Івана 1 _____

Ви, напевно, помітили, що в 1 Івана не вказано, до кого звертається автор. Один автор пише: «Імовірно, що читачами 1 Івана була громада або група громад в Малій Азії, що були тісно пов'язані з апостолом Іваном».³ Ми знаємо, що Іван після смерті Христа багато років залишався в Єрусалимі (див. Дії 1:13, 3:1–11, 4:13–20, 8:14 і Галатів 2:9). З Послання до Гала-

² *The Woman's Study Bible*. — Nashville: Thomas Nelson Publishers, 1995. — P. 2091.

³ Jensen I. *Jensen's Survey of the New Testament*. — Chicago: Moody Press, 1981. — P. 467.

тів ми знаємо, що Іван зустрічався з Павлом. З церковного передання можна довідатися, що Іван перебрався до Ефесу приблизно в 68 р. н. е., незадовго до падіння Єрусалима, і майже всю решту свого життя провів там.

Питання 10. До кого адресоване 2 Івана?

2 Івана 1 _____

Ми не маємо інформації про те, ким є «вибрана пані та діти її», але міркувань та здогадок з цього приводу є чимало. Найпоширенішими є такі дві теорії: 1) це послання було відправлене в сусіднє місто, а «вибрана пані та діти її» — це церкви того регіону; 2) це послання було адресоване жінці, на якій була її родина й у чиєму домі збиралася церква. Обидві ці теорії правдоподібні, і в обох випадках це послання мало бути прочитане в місцевій церкві та донесено до сусідніх громад.

Питання 11. До кого адресоване 3 Івана?

3 Івана 1 _____

3 Івана — це більш особистий лист, написаний відомим і шанованим керівником своєму любому другові. Схоже, Гай був євреєм (3 Івана 7), який навернувся у християнство через Іванове служіння (3 Івана 4). З послання не зрозуміло, чи збиралася церква у домі Гая, однак він приймав подорожніх християн, і Іван його за це хвалить (3 Івана 5, 8). Найімовірніше, він був також ще й керівником однієї з християнських громад.

2. Географія

Про місто Ефес ми дещо дізналися під час роботи над уроком 6. Відомо, що Ефес мав стратегічне розташування для розповсюдження Євангелії цілою Малою Азією і що під час подорожей Павла благовістю чинився значний опір з боку золотаря на ім'я Дмитро. Напевно, коли Іван перебрався туди через 15–20 років, це протистояння стихло, і він міг тихо й спокійно вести свої справи, аж поки до влади не прийшов імператор Доміціан. Про цей період ми довідаємося більше в наступному уроці.

Вправа 3

Знайдіть на мапі Ефес. Розгорніть мапу 2 у додатковому матеріалі «Географія та хронологія Нового Заповіту» та знайдіть на ній Ефес. Зверніть увагу на його віддаленість від Єрусалима. А тепер подивіться на всю Малу Азію. Припускаючи, що послання Івана, найімовірніше, були адресовані церквам в околицях міст, проведіть лінії від Ефеса до п'яти найближчих міст.

Цілком логічно припустити, що послання Івана були відправлені до церков у цих містах і що там само були найперше прочитані його Євангелія та Об'явлення.

3. Дата

Питання 12. Знайдіть у додатковому матеріалі та запишіть у відведеному місці дату написання Євангелії від Івана.

У книзі «Огляд Нового Заповіту» Ірвінг Дженсен повідомляє, що 1 Івана було написано в період між 85 та 90⁴ рр. н. е. Загалом вважається, що у цей час, тобто невдовзі після

⁴ Там само, р. 466.

написання Євангелії та перед тим, як було написане Об'явлення, Іван написав усі три свої послання.

Вправа 4

Укажіть місце Іванових послань на хронологічній прямій. У додатковому матеріалі запишіть «1, 2, 3 Івана» у хронологічній таблиці біля відповідної дати.

Історичне тло до Іванових послань є захопливим, і, якщо ви маєте час та довідкові матеріали, ви можете дослідити його детальніше. Інформація, дана в цьому уроці, — це лише побіжний погляд. Але навіть якщо ви не маєте можливості провести глибше дослідження у цьому напрямку, то будьте певні, що ви цілком можете тлумачити текст 1 Івана навіть і без знання історичного тла.

В. Вивчення тексту

Тепер ми знову повернемося виключно до 1 Івана, а до текстів двох інших Іванових послань перейдемо дещо згодом.

1. Тема

Ми не знаємо напевно, кому Іван адресував своє перше послання, проте нам відомо, що він написав його для спростування деяких єресей, які виринали то тут, то там, а також для підбадьорення християн у їхній вірі. Іван зазначає кілька цілей, з якими він написав цього листа.

Питання 13. Перегляньте наведені нижче вірші. Біля кожного запишіть, що Іван каже про те, чому він написав це послання. У кожному з цих віршів Іван називає якусь причину, яку вам потрібно записати своїми словами.

- 1 Івана 1:4 _____
- _____
- 1 Івана 2:1 _____
- 1 Івана 2:26 _____
- 1 Івана 5:13 _____
- _____

Зараз ми бачимо, що в Івана була не одна причина написати цей лист.

З огляду на це один із варіантів теми 1 Івана може бути сформульовано так:

Боже світло у житті християнина наповнює серце любов'ю та послухом.

Тут, як і у багатьох інших книгах, майстерно переплітається кілька тем. Читаючи це послання, неможливо не зауважити, що слово «любов» та «любити» повторюється в ньому знову й знову. Це слово не було серед тих, які потрібно було відмічати кольором, проте, можливо, його варто позначити у себе в Біблії. Усе це послання написано в душі любові. Якщо християнин буде давати гріхові або ненависті місце у своєму серці, то це руйнуватиме його стосунки з Богом та з іншими людьми.

2. Ключовий вірш

Вибрати з усього тексту 1 Івана якийсь один вірш, у якому було б кристалізовано весь зміст цієї книги, — це важке завдання. На основі вказаної вище теми ми вибрали 1 Івана 2:5, оскільки в цьому вірші резюмується ця думка. У ньому сказано:

«А хто додержує Його слово, у тому Божа любов справді вдосконалилась. Із того ми пізнаємо, що в Нім пробуємо».

Зауважте, що тут висловлені ідеї любові та спасіння, якими наповнені всі Іванові книги.

3. Теми та наука

Тут доречно навести цитату з праці одного відомого пастора та проповідника, де він нагадує:

1 Івана — це та книга, з якої я почав своє служіння в новій церкві. (У першій своїй церкві я цього не зробив, бо був тоді ще студентом семінарії й не дуже знав, звідки годиться починати). Але в чотирьох церквах, у яких мені довелося служити за сорок років свого пасторства, я починав служіння на тиждень з вивчення 1 Івана. Я переконаний, що це послання важливіше для християн у церкві, ніж церковні послання. Коли ми почали досліджувати цю дивовижну книгу, я помітив, що в нас зросла відвідуваність зібрань у будні дні. В останніх двох церквах, де я служив, ми були свідками феноменального зростання відвідуваності. Поки ми вивчали це невеличке послання, відвідуваність подвоїлася, потім подвоїлася знову, а потім ще раз, і на зібрання у будні дні стало приходити стільки ж людей, скільки й на недільне вечірнє богослужіння. Іноді на цих зібраннях на тиждень бувало більше людей, ніж на вечірньому зібранні в неділю. Друзі мої, розуміти цю невеличку книгу дуже важливо.⁵

1 Івана часто вважають посланням любові. Хоча любов, звісно, є у ньому важливою темою, в цій книзі розглядаються й інші теми, які також заслуговують на нашу увагу та вивчення.

Бог є світло

Питання 14. Перегляньте вказані вірші, в яких говориться про світло, та підсумуйте своїми словами, що ви дізналися.

1 Івана 1:5, 7; 2:8, 9, 10

Бог є любов

Ці слова взяті безпосередньо з 1 Івана 4:8, і тема любові тягнеться впродовж цілої книги. Проте тут стверджується, що Сам Бог є любов. Якщо ви хочете побачити, що ще Іван говорить на цю тему, то зараз варто перечитати послання і відмітити у ньому слова «любов» і «любити». Ви побачите, що вони вжиті тут понад 30 разів. Виявлення Божої любові можна побачити, якщо зауважити, який наголос зроблено на тому, що Бог — це Отець, а ми — Його діти.

Гарантія спасіння

Ви відзначили у себе в Біблії слово «знати». Зараз варто переглянути, про що йдеться в позначених віршах. Одним з важливих моментів є упевненість у тому, що ви маєте вічне життя (1 Івана 5:13).

Пожива для роздумів Протиставлення в 1 Івана

Світло та темрява

1 Івана 1:6–7; 2:8–11

Любов до світу та любов до Бога

1 Івана 2:15–17

Діти Божі та діти диявола

1 Івана 3:4–10

Дух Божий та дух антихриста

1 Івана 4:1–3

Любов і ненависть

1 Івана 4:7–12, 16–21

⁵ McGee, J. V. *Thru the Bible Commentary* // Vol. 56: 1 John. — Nashville, TN: Thomas Nelson Publishers, 1991. — P. 8.

4. 1 Івана: Ісус Христос — наше Життя

Питання, які наведено нижче, ґрунтуються на частині додатку, де йдеться про 1 Івана. Зверніть увагу, як матеріал Генрієтти Мірс доповнює інформацію, яку ми щойно розглянули в розділі «Теми та наука».

Вправа 5

Складіть Іванів іспит. Найперше, підкресліть у себе в Біблії ті сім віршів, які згадує Мірс. Потім поставте собі кожне з наведених питань. Запишіть відповіді у зошит і будьте готові на наступній зустрічі показати їх керівнику групи, засвідчивши, що ви виконали це завдання.

Питання 15. Мірс пише про два розділення, до яких спричиняється гріх. До яких саме?

Питання 16. Бог відкриватиме нам гріхи, які є в нашому житті. У чому ж полягає наш обов'язок?

Питання 17. Як ми маємо сповідати свої гріхи?

Питання 18. Що нам потрібно робити після того, як ми висповідаетьмо свої гріхи?

Один зі способів визнати прощення гріхів полягає у тому, щоб помолитися й окремо подякувати Богові за Його прощення.

Питання 19. Наше ставлення до інших людей може належати до однієї з трьох категорій. Назвіть їх. Яка з них переважає у вашому житті?

Питання 20. З чого ми можемо знати, що маємо спільність з Богом?

Питання 21. Які нагороди за життя у Христі названо у 1 Івана 5?

IV. Ходіння в правді

2 Івана — це найкоротша книга в Біблії, у ній лише 13 віршів. Це послання можна ненароком оминати увагою через його малий обсяг, а також через його подібність до 1 Івана. Проте саме через цю подібність ми повинні звернути особливу увагу на це й на наступне послання; бо в них лише у кількох абзацах кристалізована сама сутність Іванової науки.

А. Дослідження 2 Івана

Тепер прочитайте 2 Івана. Під час читання слідкуйте за поданим нижче планом. Ця книга коротка, але прочитайте її без поспіху. Читайте вдумливо і з молитвою, міркуючи про те, що саме й навіщо пише Іван у своєму листі.

План 2 Івана	
Вітання	2 Івана 1–3
I. Ходіння згідно з Христовими заповідями	2 Івана 4–6
II. Застереження щодо лжевчителів	2 Івана 7–11
Підсумок	2 Івана 12–13

Б. Ознайомлення з історичним тлом

Як було зазначено в розділі, присвяченому 1 Івана, вважається, що 2 Івана було написано Іваном, учнем Ісуса. 2 Івана адресоване *«вибраній пані та дітям її»*. Можливо, ці слова — це уособлення місцевої громади, і тоді «вибраною сестрою» (вірш 13) названо іншу церковну громаду. Проте не менш імовірною є й та версія, що Іван написав листа певній жінці та її дітям.

Питання 22. На вашу думку, це послання написане окремій людині чи церковній громаді?

Незалежно від того, кому було адресовано це послання — конкретній людині чи цілій громаді, — воно, поза сумнівом, читалося у місцевій церкві. Цінність таких листів не дозволяла не ділитися ними з іншими.

Ми маємо дуже мало інформації про цю книгу. Через її малий обсяг з тексту важко визначити обставини, за яких цей лист було написано або в якій ситуації перебували ті, хто мав його прочитати. Як вже зазначалося вище, це послання, найімовірніше, було написано близько 90 р. н. е. в Ефесі та надіслано до іншої церкви десь неподалік в Малій Азії.

В. Вивчення тексту

Розмова про тему та ключовий вірш у такому короткому посланні може здатися непрактичною, проте Іван у цьому листі дуже чітко застановляється на одному питанні. Якщо визначити це питання зараз, то у майбутньому буде значно легше пам'ятати, чого навчає 2 Івана.

1. Тема

Ключові слова в 2 Івана визначити легко. Любов і правда — це ті два слова, які відразу впадають в око як головні теми цього листа.

Вправа 6

Відмітьте ключові слова в 2 Івана. Прочитайте 2 Івана другий раз, виділяючи фіолетовим кольором слова «любов» та «любити», а червоним — слова «правда» та «наука» (це тісно пов'язані поняття). Слова слід виділяти в усіх формах.

Хоча слово «правда» вжито переважно у кількох перших віршах, тема правди простежується у всьому посланні, коли Іван попереджає своїх читачів про обманців і лжевчителів. Він закликає зберігати правду, якої його читачі навчилися від початку. Тему цього послання можна сформулювати так:

Перебування в правді — це основа для ходіння в любові.

Кожен християнин завжди має звертатися до Біблії, щоб досліджувати всяке вчення, і жити відповідно до того, чого навчає Писання.

2. Ключовий вірш

Питання 23. Пам'ятаючи про зазначену вище тему, запишіть ключовий вірш послання — 2 Івана 9:

3. Теми та наука

Любов

Іван і далі головний акцент робить на любові. Наша любов до Бога спонукає нас до послуху Йому, а цей послух має виявлятися в любові до людей.

Лжевчителі

Головною проблемою, розглянутою в цьому посланні, є ті, хто не повірив у втілення Христа — в одну з тих істин, на яких ґрунтується наша віра. Далі є застереження про те, що таким людям не потрібно виявляти гостинності. Іншими словами, що ми не повинні приймати їх так само, як інших християн.

Пожива для роздумів

Чи знаєте ви когось із лжевчителів? Можливо, це хтось із вашої церкви, хто, перекручуючи Писання, йде у хибному напрямку. Що ми маємо робити, щоб навчити цих людей правди? Чи не буває в нас такого, що на ситуацію якось впливає наша марна цікавість? Як нам виявляти любов, стоячи за правду?

4. 2 Івана: Ісус Христос — Правда

Ісус Христос виголошував, що Він є правда. Що більше ми перебуваємо в Ньому, то глибше ми занурюватимемося в правду. Дізнавайтеся правду, говоріть правду, а понад усе — живіть у правді.

V. Особистий лист

Тепер ми переходимо до третього послання, автором якого вважається апостол Іван. Цю невелику книгу іноді називають «близнюком» 2 Івана.

Питання 24. Упишіть у пропуски відповідні посилання на 2 і 3 Івана, в яких видно подібність між цими посланнями.

Варто коротко зупинитися на кількох ключових подібностях.

1) Автор називає себе старцем.

2) Його адресати — це ті, яких він правдиво любить.

3) Його адресати — це джерело великої радості: «Я дуже зрадив».

4) Його адресати ходять «у правді».

5) Старець отримав добру звістку про обох.

6) В обох листах є застереження.

7) Старець бажає побачитися з обома адресатами особисто.

8) В обох листах є привітання від інших.⁶

Звісно, ці книги не ідентичні, проте вони настільки схожі за змістом, що здається очевидним, що ці два листи написані одним автором, напевно, в один час. Цілком імовірно, що Іван написав ці послання перед тим, як відвідав церкви, що перебували під його опікою, зі своїм пастирським візитом. Якщо це дійсно так, то, напевно, подібних листів було написано чимало, але Бог не вважав за потрібне включати їх у Новий Заповіт.

А. Дослідження 3 Івана

3 Івана попри свою подібність до 2 Івана — це не просто трохи переписаний лист. Це послання написано безпосередньою до Гая з чітко поставленою метою. Слова підтримки та заохочення, що містяться в цьому листі, чітко відрізняються від слів, записаних у 2 Івана.

Відведіть зараз час на те, щоб знову прочитати та відкрити для себе цю книгу. На читання у вас піде лише кілька хвилин, і ви можете прочитати її ще й третій раз, зауважуючи те, як це послання розбите в наведеному нижче плані.

План 3 Івана	
Вітання	Вірш 1
I. Гостинність у церкві	Вірші 2–8
II. Зловживання владою	Вірші 9–11
Підсумок та похвала	Вірші 12–15

⁶ Brand, C. et al., editors, *Holman Illustrated Bible Dictionary*. — Nashville: Holman Bible Publishers, 2003. — P. 940.

Вправа 7

Прочитайте 3 Івана, роблячи в ньому помітки. Під час читання відмічайте кольором слова:

фіолетовим позначайте згадки про любов;

червоним — слово «правда»;

помаранчевим — слово «добре» та однокореневі з ним слова.

Б. Ознайомлення з історичним тлом

Ми вже розглянули історичне тло цього послання і знаємо, що апостол Іван писав з Ефеса своєму другові Гаю, який жив в іншому місті, розташованому неподалік.

Питання 25. Відповідно до інформації, наведеної раніше в цьому уроці, коли, найімовірніше, було написане 3 Івана?

У цій книзі згадується трое чоловіків, крім автора. Ми не маємо про них жодної інформації, за винятком того, що записано в тексті листа. Ім'я Гай було в той час поширеним. Воно згадується і в інших місцях у Новому Заповіті, проте ніде не зазначено, що йдеться про того самого Гаю. Можливо, це був чоловік, якого Іван навернув у віру.

Діотреф не згадується більше ніде. Очевидно, що для цього чоловіка головне — це він сам, а не любов і не Ісус Христос, який є джерелом любові.

Димитрія, про якого тут йдеться, теж неможливо пов'язати з іншими місцями. Невідомо, чи був він членом тієї громади. Можливо, він прийшов туди з дорученням, (наприклад, доставивши це послання). Проте ми знаємо, що він мав зразкове свідчення перед усіма.

В. Вивчення тексту

Працюючи з такою короткою книгою, як 3 Івана, ми можемо непомітно для себе вичитувати в ній підтвердження своїх власних упереджень. З огляду на малий обсяг послання його тема не має докладного висвітлення, а тому нам легко побачити у повторенні деяких слів вказівку на тему книги або притягти сюди думки з попередніх творів Івана. Сподіваємося, що під час дослідження, яке проводиться в цьому уроці, таких помилок не буде, а натомість у вас з'явиться можливість для свіжого погляду на цю книгу.

1. Тема

Якщо ви повернетеся до вправи, де відмічалися ключові слова, то побачите, що у 3 Івана є спільні ключові слова з іншими Івановими творами. Але якщо ви уважно перечитаєте цю книгу, то, безсумнівно, помітите, що тут Іван зосереджує увагу на питанні християнської гостинності. Тему цього послання можна сформулювати так:

Гостинність до християн дає нам можливість долучатися до їхньої праці.

Іван багаторазово говорить про любов і правду в 3 Івана, і тут очевидно, що він веде мову про стосунки його друга з Богом. «Правда» та «любов» — це найулюбленіші Іванові слова, і, як ми вже зауважили, вони вживаються не лише у цьому посланні, але й у 1 та 2 Івана, а також в Євангелії Івана. У всіх цих книгах вони є і ключовими словами, і входять до складу теми. У цьому невеликому листі бачимо виявлені у гостинності практичні результати і правди, і любові.

2. Ключовий вірш

Питання 26. Запишіть 3 Івана 8 — це ключовий вірш.

Питання 27. Яких людей ми маємо приймати?

Подивіться на слова Ісуса, записані в Матвія 10:41: *«Хто приймає пророка, як пророка, той дістане нагороду пророку, хто ж приймає праведника, як праведника, той дістане нагороду праведнику»*. Тобто Іван тут говорить не про якийсь новий принцип, а про застосування того, чого Ісус навчав Своїх учнів.

3. Теми та наука

Ми розглянули тему гостинності. У цьому посланні немає інших чітко зазначених тем, проте ми розглянемо кілька дрібніших питань, які в ньому побіжно зачіпаються.

Вірність

Гай, про якого ми так мало знаємо, отримав від Івана похвалу за свою вірність у житті з Богом та за виявлення християнської віри, яка, як нам точно відомо, спонукала його до гостинності до подорожніх. Дуже імовірно, що він був одним із керівників тамтешньої церкви.

Гордість

З протилежного боку постає перед нами Діотреф, який був авторитарним керівником і противився визнаній владі апостола Івана та правді. Його власне розуміння праведності спонукало його виганяти з церкви тих, хто виявляв гостинність іншим.

Пожива для роздумів

Тут побіжно змальовується боротьба за владу в ранній Церкві. Подумайте про різницю між Гаєм та Діотрефом. Розмірковуючи про цих людей, а також про свідоцтво про Димитрія, подумайте, що записали б про вас у такому листі? Що люди бачать у вашому житті? Чи заохочуєте ви інших людей до добрих справ, чи, можливо, стоїте на їхньому шляху? Чи готові ви коритися вищій духовній владі? Що ви говорите про тих, хто стоїть над вами?

4. 3 Івана: Ісус Христос — Шлях

Ісус показав нам шлях, яким ми повинні йти у своєму християнському житті — і цим Шляхом є Він! Шукаймо ж Його шляхів, як шукали Гай та Димитрій.

VI. Підсумок

Попри те, що між написанням Послання Юди та посланнями Івана пройшло чимало часу, у 1, 2 та 3 Івана розглядаються ті ж самі проблеми у церкві, про які йдеться в Посланні Юди. У перші дні життя Церкви було чимало лжевчителів, які намагалися проникнути всередину та якимось чином викривити правду. І навіть сьогодні ми маємо таку саму проблему. Завжди знайдуться пройдисвіти, які намагатимуться обернути Євангелію на спосіб отримання власного зиску. Деякі з них приходять як «вовки в овечій одежі» — вони змінюють лиш щось маленьке, але зміна навіть дрібних деталей у Євангелії може привести людей до пекла, точно так само, як автомобіль може з'їхати з дороги навіть від маленького повороту керма. Є й такі лжевчителі, які приходять відкрито — вони своїм шармом та особистою харизмою зводять та ошукують невинних людей. А тому на всі застереження, що містяться в цих чо-

тирьох книгах, слід зважати уважно та з усією серйозністю. Ми повинні не лише стежити за власним життям, щоб не звести зі шляху інших, а й постійно звіряти науку, яку несуть інші, з Божою правдою — Біблією, — щоб пересвідчитися, що й вони передають Слово правдиво та без спотворень.

Практичне завдання. Проведіть урок з вивчення Біблії.

Використовуючи знання, отримані в цьому уроці, а також результати власних додаткових досліджень, проведіть урок з вивчення Біблії на тему Послання Юди, 1, 2 або 3 Івана. Для зарахування цього завдання ви маєте скласти у себе в зошиті письмовий план уроку. Цей план має бути завірений щонайменше двома особами, які були присутні на проведеному вами уроці. У вашому уроці обов'язково має бути передбачена можливість практичного застосування, щоб учасники тієї групи, для якої буде проведено цей урок, могли втілювати отримані знання впродовж тижня!

Якщо вам сподобався цей урок, то візьміть до уваги, що він входить до серії з 12 уроків, присвячених новозаповітним посланням та Книзі Об'явлення. Ці уроки не обов'язково розглядати у встановленій послідовності. Ми заохочуємо вас і далі вивчати Писання як для свого власного духовного зростання, так і для того, щоб ви були готові допомогти іншим людям.

Інші уроки цієї серії:

Урок 1 — Послання Якова та до Галатів — *Правда про віру*

Урок 2 — 1 та 2 Солунян — *Непохитність у переслідуваннях*

Урок 3 — 1 Коринтян — *Проблеми Церкви*

Урок 4 — 2 Коринтян — *Захист служіння*

Урок 5 — Римлян — *Праведність з віри*

Урок 6 — Колосян та Ефесян — *Христос і Його Церква*

Урок 7 — Филимона та Филип'ян — *Радість і прощення*

Урок 8 — 1 Тимофія та Тита — *Церковне керівництво*

Урок 9 — 1 Петра, 2 Тимофія та 2 Петра — *Заохочення та застереження*

Урок 10 — Євреїв — *Новий Заповіт*

Урок 12 — Об'явлення — *Кульмінація віків*

Самоперевірка

Загальний бал: ____/100

Вказати відповідники (4 бали за кожну відповідь; ____/64)

Зазначте, яка книга відповідає поданій інформації.

- а) Юди
- б) 1 Івана
- в) 2 Івана
- г) 3 Івана

1. ____ Тема: «Гостинність до християн дає нам можливість долучатися до їхньої праці».
2. ____ Тема: «Християни повинні боротися за те, щоб їхня віра була збережена чистою та незаплямованою безбожними самозванцями».
3. ____ Ключовий вірш: «...Я признав за потрібне писати до вас, бажаючи боротись за віру, раз дану святим».
4. ____ Ісус Христос — наше Життя
5. ____ Ключовий вірш: «Кожен, хто робить переступ та не пробує в наві Христовій, той Бога не має. А хто пробує в наві Його, той має і Отця, і Сина».
6. ____

Вітання
I. Ходіння згідно з Христовими заповідями
II. Застереження щодо лжевчителів
Підсумок

7. ____

Вітання
I. Гостинність у церкві
II. Зловживання владою
Підсумок та похвала

8. ____ Ісус Христос — наш Охоронець
9. ____ Ісус Христос — Шлях
10. ____ Тема: «Живіть відповідно до правди, якої вчив Христос».
11. ____ Ключовий вірш: «Отож, ми повинні приймати таких, щоб бути співробітниками правди».
12. ____

Вітання
I. Небезпека лжевчителів
II. Обов'язок боротися за Божу правду
Благословення

13. ____ Ісус Христос — Правда

- 14.____ Ключовий вірш: «А хто додержує Його слово, у тому Божа любов справді вдосконалилась. Із того ми пізнаємо, що в Нім пробуваємо».
- 15.____ Тема: «Ходіть у покорі та любові».
- 16.____

I. Бог є світло
II. Бог є любов
III. Бог є життя

Заповнити пропуски (3 бали за кожну відповідь, ____/36)

Упишіть пропущену інформацію.

1. Іван був автором _____ з тих книг, що розглядалися в цьому уроці.
2. Автором іншої книги був _____.
3. Іван написав свої листи, перебуваючи в _____.
4. Тема лжевчителів розглядається і в _____, і в _____.
5. _____ було написано близько 70 р. н. е.
6. 1, 2, 3 Івана були написані приблизно у _____ рр. н. е.
7. Спільність є однією з важливих тем в _____.
8. Юда, імовірно, був братом _____.
9. _____ Івана адресоване «вибраній пані та дітям її».
10. Усі послання Івана, швидше за все, були відправлені церквам, які перебували в римській провінції _____.
11. Трете Іванове послання було адресоване _____.

Відповіді на питання

Питання 1

Юда, раб Ісуса Христа, а брат Якова.

Питання 2

Він пише свого листа *«покликаним, улюбленим у Бозі Отці та збереженим Ісусом Христом»*.

Питання 3

Він хотів писати про спасіння (вірш 3).

Питання 4

Він зрештою вирішив написати листа, щоб надихнути християн до того, щоб ті твердо стояли у вірі та жити за нею, а також щоб застерегти їх щодо лжевчителів, які з'явилися серед них.

Питання 5

Послання Юди могло бути написане в 68 або 69 р. н. е.

Питання 6

Див. Юди 3(б) у Біблії.

Питання 7

Вірш 4 — безбожні люди — віддані світові
обертають благодать Бога у розпусту — віддані тілесності
відкидають Ісуса Христа — скептичні

Вірш 8 — опоганюють тіло (вочевидь, за прикладом Содома та Гоморри)
відкидають владу
зневажають слави (тобто не мають поваги до небесних сил)

Вірш 10 — зневажають, чого не розуміють

Вірш 16 — ремсுவачі
вишукують недоліки та виявляють невдоволення
чинять за своїми пожадливостями
говорять чванливе
підлещуються

Вірш 19 — спричиняються до розділень
тілесні (світські)
Духа не мають

Питання 8

У вірші 24.

Питання 9

Старець.

Питання 10

До вибраної пані та її дітей.

Питання 11

До Гая.

Питання 12

Для відповіді на це питання зверніться до хронологічної таблиці у додатковому матеріалі.

Питання 13

1 Івана 1:4 — Він написав для того, щоб вони мали повну радість (узявши для себе науку з написаного апостолом).

1 Івана 2:1 — Він написав, щоб вони не грішили.

1 Івана 2:26 — Він написав, щоб застерегти проти тих, хто їх намагався обманути.

1 Івана 5:13 — Він написав, щоб християни мали певність у тому, що вони мають вічне життя.

Питання 14

Ваша відповідь. Різниця між світлом і темрявою є величезною. Важливо бачити та розуміти, що там, де в цих віршах говориться про «світло», йдеться про Самого Бога.

Питання 15

Гріх розділяє нас з Богом та з іншими людьми.

Питання 16

Наш обов'язок — визнати гріх, який нам показує Бог, і сповідати його.

Питання 17

Сповідуючи свої гріхи, ми маємо назвати їх перед Богом.

Питання 18

Ми повинні прийняти Божу обіцянку вірою, а не чекати, коли прийде відчуття, що Бог простив нас.

Питання 19

До інших людей ми можемо ставитися з ненавистю, байдужістю чи любов'ю.

Ваша відповідь.

Питання 20

Якщо я маю спільність з Богом, то у моєму житті буде любов до інших людей.

Питання 21

Ми маємо гарантію вічного життя, силу молитви та заступництва, та перемогу.

Питання 22

Ваша відповідь.

Питання 23

Див. 2 Івана 9 у Біблії.

Питання 24

- (1) 2 Івана 1; 3 Івана 1
- (2) 2 Івана 1; 3 Івана 1
- (3) 2 Івана 4; 3 Івана 3
- (4) 2 Івана 4; 3 Івана 3
- (5) 2 Івана 4; 3 Івана 3, 5
- (6) 2 Івана 8; 3 Івана 9–11
- (7) 2 Івана 12; 3 Івана 15
- (8) 2 Івана 13; 3 Івана 14

Питання 25

3 Івана, найімовірніше, було написане у період між 85 і 90 р. н. е., тоді ж, коли й 2 Івана.

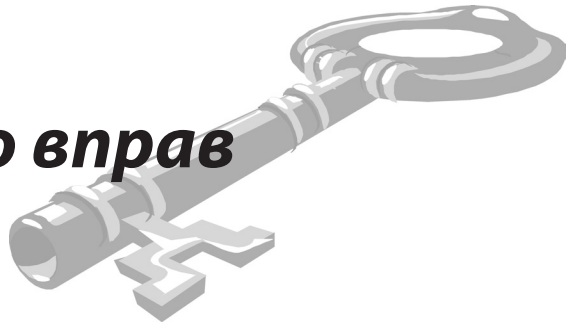
Питання 26

Див. 3 Івана 8 у Біблії.

Питання 27

Виходячи з цілого уривка, можна побачити, що тут говориться про людей, які були мандрівними проповідниками.

Відповіді до вправ

Вправа 1

У Посланні Юди шість разів вжиті слова, споріднені зі словом «безбожний».

Про суд згадано чотири рази.

Слово «улюблені» вжито чотири рази.

Вправа 2

Слова, споріднені зі словом «знати», вжито у 1 Івана понад 40 разів.

Слово «Отець» вжито 13 разів.

Слово «діти» (з варіантами) вжито 14 разів.

Вправа 3

Ваша відповідь. Ви маєте провести лінії від Ефеса до Смірни, Тіятирів, Сардів, Філадельфії та Мілета.

Вправа 4

Ваша відповідь.

Вправа 5

Ваша відповідь.

Вправа 6

Слова «любов» і «любити» вжиті у цьому посланні чотири рази.

Слово «правда» — п'ять разів.

Слово «наука» вжито тричі.

Вправа 7

Про любов в 3 Івана згадано тричі (хоча однокореневих слів у посланні більше, вони не стосуються виявлення любові).

Слово «правда» вжито сім разів.

Слова, споріднені зі словом «добре» (враховуючи слово «добродійність»), — п'ять разів.

Відповіді на питання самоперевірки

Вказати відповідники

1. г
2. а
3. а
4. б
5. в
6. в
7. г
8. а
9. г
10. в
11. г
12. а
13. в
14. б
15. б
16. б

Заповнити пропуски

1. трьох
2. Юда
3. Ефесі
4. Юди, 2 Івана
5. Послання Юди
6. 85–90
7. 1 Івана
8. Ісуса
9. 2
10. Мала Азія
11. Гаєві

Поглянемо на Перше, Друге та Третє Послання Івана, а також на Послання Юди

*Ісус Христос — наше Життя; Правда; Шлях;
наш Охоронець*

Глава 23 з книги Генрієтти Мірс «Погляд на Новий Заповіт»⁷

Перше Послання Івана

Правильна поведінка

(Прочитайте 1 Івана 1:1–3:24)

Іван дає нам сім способів перевірити християнську поведінку. Прочитайте їх і оцініть, яким ви є християнином. Ці способи легко знайти у тексті послання, бо вони починаються словами: «Коли ж кажемо» або «Хто говорить». Це добрий спосіб для перевірки, оскільки, коли ми говоримо одне, а робимо інше, тоді ми не живемо у повній спільності з Ним, тобто живемо не так, як бажає від нас Христос. Наскільки простіше говорити, ніж робити! Як сказав колись Муді: «Як на словах — то самі вершки, а як доходить до справ — то знежирене молоко».

⁷ Друкується з дозволу.

Перша перевірка — ходіння у світлі

«Коли ж кажемо, що маємо спільність із Ним, а ходимо в темряві, то неправду говоримо й правди не чинимо!» (1 Івана 1:6). Тут уперше бачимо слова «Коли ж кажемо». Ви підкреслили їх?

Чи є у вашому житті якийсь гріх, про який ви добре знаєте? Якщо є, то ви не ходите з Христом. Його присутність освітлює ваше сумління та вказує на присутність гріха у вашому житті (Ефесян 5:13). Християнин, який ходить у спільності з Богом, буде підтримувати спільність з іншими християнами (1 Івана 1:7). Він буде разом із ними брати участь у християнському служінні. Гріх розділяє нас з Богом та з іншими людьми. Пам'ятайте, коли Адам і Єва згрішили, вони сховалися від Бога. Ви самі бачили, як навіть дитина тікає та ховається, коли щось накоїть. Гріх притаманний нашій природі, і світло Божої присутності виявлятиме, чи ходимо ми з Ним. Чи доводилося вам коли-небудь підіймати камінь, який довго пролежав на землі? Щойно ви його підіймете, з-під нього почне розповзатися, ховаючись від світла, всяка живність. Так і світло виявляє гріх. Гріх, про присутність якого ви знаєте, заважає вашій спільності з Христом, але спільність з Христом утримує вас від гріха. Чи просите ви Його про те, щоб Він просвітив Своїм світлом ваше серце?

Як чудово ходити у світлі та знати, куди прямуєш! У темряві людина намацує собі шлях. Коли заходиш до темної кімнати, починаєш обмацувати навколо, а коли нога налетить на стілець або табуретку, тоді стогнеш від болю. І всередині тоді не спокійно, бо не знаєш, куди йдеш. А тоді намацуєш вимикач і натискаєш на нього — і світло заливає кімнату! Тепер можна без жодного клопоту проходити між стільцями, столами, світильниками — зі світлом це зовсім легко.

Світ під владою сатани перебуває в темряві. Невіруючі засліплені, їхня стежка не освітлена світлом присутності Христа, а ми отримали почесне право ходити у світлі.

Друга перевірка — визнати себе грішником

«Коли ж кажемо, що не маєм гріха, то себе обманюємо, і немає в нас правди!» (1 Івана 1:8). Неможливо ходити з Богом і вправлятися в гріху в той самий час. Проте Бог робить усе потрібне для розв'язання проблеми гріха. Бог постійно показує нам гріх у нашому житті. На хресті Він викупив нас від покарання за гріх раз і назавжди. Але мусимо знати також і про те, що Він постійно очищає нас від гріхів, які проникають у наше життя через контакти з цим світом. Нам потрібно їх визнавати та сповідувати (1 Івана 1:8–9).

Коли землероб оре ниву, він викидає всі камінці, які йому трапляються. Але наступного року, коли поле буде оратися знову, він знову знайде каміння, яке минулого року залишалося глибоко в землі. Коли йому трапиться камінь, він його викине. І за рік по тому він чинитиме так само. Так само стається й у нашому житті. Плугом Святого Духа Бог виявлятиме гріхи, глибоко заховані в нашому житті, про існування яких ми навіть не підозрювали. Це не повинно стати приводом для розпачу. Це Божі ліки, і їх треба застосовувати.

«Коли ми свої гріхи визнаємо, то Він вірний та праведний, щоб гріхи нам простити, та очистити нас від неправди всілякої» (1 Івана 1:9). Прийде день, коли ми звільнимся від самої присутності гріха у нашому тілі. Це станеться, коли прийде Ісус. Тоді ми тілом «перемінимось, раптом, як оком змигнути» А доти наша досконалість можлива лише в Нім.

Визнавайте свій гріх. Не треба над ним ридати. Не треба оминати його в молитві. Назвіть його перед Богом. Що це за гріх — пиха, недовіра, гнів, більша любов до задовольнень, ніж любов до Бога? Яким би він не був, покладіть його перед Богом та скажіть Йому, у чому ваш гріх полягає. Назвіть його. А потім ухопіться за Божу обітницю. «Він вірний та праведний, не лише щоб гріхи нам простити, але й щоб очистити нас від неправди всілякої». Наші батьки можуть простити нам неналежну поведінку, проте лише Бог може очистити наше життя від гріха.

Бог дав нам упевнену перемогу над гріхом. У 1 Івана 2:1 читаємо: *«А коли хто згрішить, то маємо Заступника»*. Це не потурання гріхові, але Бог подбав про все наперед, щоб у разі, якщо ми таки згрішимо, нас визволити. Ми маємо не грішити, ми не повинні допускати компроміси зі злом; але якщо це таки станеться, у Бога є готовий спосіб усунути проблему. На кожному кораблі має бути достатній запас рятувальних поясів, але це не означає, що корабель має неодмінно тонути. Засоби порятунку потрібні на випадок аварії. Отже, *«коли хто згрішить, то маємо Заступника»*. Це Божий засіб, приготовлений на випадок потреби. Дякуйте Йому за те, що Він очистив вас, і рухайтесь вперед з усвідомленням того, що Він зробив. Не чекайте, поки у вас з'являться відповідні почуття, а просто прийміть Його обітницю.

Потрібно розуміти, людина не може ходити у світлі Його присутності та не розуміти того, що вона згрішає. *«А як кажемо, що ми не згрішили, то чинимо з Нього неправдомовця, і слова Його нема в нас!»* (1 Івана 1:10).

Визнайте гріх.....	1 Івана 1:8–10
Визнайте його перед Богом та перед тими, кого ви цим гріхом образили	1 Івана 1:9
Перемога — тому що ви маєте Заступника.....	1 Івана 2:1

Третя перевірка — коритися Божій волі

«Хто говорить: Пізнав я Його, але не додержує Його заповідів, той неправдомовець, і немає в нім правди!» (1 Івана 2:4). Послух і покірність — це справжня перевірка. Бог стверджує про це з усією однозначністю. Якщо людина називає себе християнином, але не кориться Йому, то вона неправдомовець. Справжній християнин дотримується Божих заповідей. *«А що ми пізнали Його, пізнаємо це з того, коли заповіді Його додержуємо»* (1 Івана 2:3).

Які Христові заповіді? *«Люби Господа Бога свого всім серцем своїм, і всією душею своєю, і всією силою своєю, і всім своїм розумом, і свого ближнього, як самого себе»*. Чи любите ви Бога так, як заповідано? Перевірте себе з кількох боків. Чи йде у вас більше часу на слухання радіо, ніж на слухання Бога? Якщо так, то ви не любите Його усім своїм серцем. Чи є у вас амбітне бажання реалізувати в своєму житті якийсь план, щоб досягти слави, багатства або просто задоволення? Не кажіть, що ви знаєте Бога, якщо не зберігаєте Його заповіді. Чи знаєте ви Його волю для вашого життя? А чи хочете знати? Цим можете перевірити своє християнське життя. Чи слухняні ви Його Слову? Його тихому голосу? Часто ми не хочемо дозволити Богові говорити з нами. Ми не бажаємо Його слухати, тому що боїмося Його волі щодо нашого життя. Молодь переживає про кар'єру, а Бог має кар'єру для кожного з нас. У Нього є задум для кожного кроку в нашому житті, бо *«від Господа кроки людини побожної ставляться міцно»*. Ми маємо виявляти послух у всьому, бо *«що не від віри, те гріх»*.

Ви почнете все більше й більше розуміти Божі бажання, якщо будете зростати в пізнанні Його. Якось група молодих людей зібралася до нічного клубу з поганою славою. Напівдорозі вони спинилися, щоб запросити з собою ще одного хлопчину. «Ні, я не зможу», — відповів той. «А чому?» — запитала компанія. «Тому що моя мама буде проти». «А звідки ти знаєш, що вона буде проти? Вона ж навіть не знатиме, що ти підеш з нами!» На це хлопець дуже мудро відповів: «Просто я знаю свою маму». Те ж саме стається і тоді, коли ви вчитеся пізнавати Бога — ви будете розуміти Його бажання (1 Івана 3:24).

Читайте Христове Слово. Знайте, що воно промовляє до вас — живіть ним!

Четверта перевірка — наслідувати Христа

«А хто каже, що в Нім пробуває, той повинен поводитись так, як поводився Він» (1 Івана 2:6).

Ми повинні бути схожими на Христа скрізь у своєму житті. Христос каже: *«Ви сіль землі»*. Сіль зберігає їжу від псування. Чи є ви серед свого оточення таким складником, що не дає йому псуватися? Чи бережете ви у чистоті свою мову? Чи утримуєтеся ви від того, щоб на марно вживати Боже ім'я? Чи утримує ваша присутність інших людей від сумнівних вчинків?

Одна маленька дівчинка-китаянка сказала: «Я знаю, чому Христос сказав: *„Ви сіль землі“*. Це тому, що сіль викликає спрагу, а християни повинні робити інших спраглими за Христом». Чи робите ви інших людей спраглими?

Християнин — це «я», який іде за Христом. Чи є у вас золотий вірш для вашого життя? Варто завжди запитувати: «Що зробив би Ісус?»

Мало хто насправді намагається знайти Христа, а тому Христос бажає, щоб інші могли бачити Його віддзеркалення в нас. У знаменитій Сикстинській капелі в Римі уся мистецька краса розміщена на стелі. Відвідувачам на вході дається дзеркало. Дивно дивитися на людей, які ходять і дивляться дотолу, хоча картини вгорі. Проте вони споглядають красу у дзеркалі, не викручуючи собі шию. Будьте і ви дзеркалом. Нехай красу Ісуса можна буде побачити у вас.

П'ята перевірка — любити інших

«Хто говорить, що він пробуває у світлі, та ненавидить брата свого, той у темряві досі» (1 Івана 2:9).

Ще одним «лакмусовим папірцем» християнського життя є любов (1 Івана 2:7–11). Любов повністю змінює людину. Хтось колись сказав про закохану людину: «Коли людина закохана, це добре помітно, але коли їй щось кажеш, не помітно, щоб вона чула». Любов спонукає нас турбуватися про добробут інших.

Бог говорить про любов до інших і про інше ставлення до них. Ставлення до інших людей може належати до однієї з трьох категорій: ненависть, яка є вбивством (1 Івана 3:15); байдужість — це почуття, споріднене з ненавистю, коли людині однаково (1 Івана 4:20–21); і любов — любов виявляється у різний спосіб (1 Івана 2:9–11; 3:14): фізично — турбота про добробут (1 Івана 3:16–18), духовно — турбота про душу іншої людини. У нас має бути бажання любити так, як любить Бог. Ми маємо так само, як Він, турбуватися за душі людей.

Шоста перевірка — стосунки зі світом

«Коли любить хто світ, у тім немає любови Отцівської» (1 Івана 2:12–17).

Ми живемо у сучасному злому віці (Галатів 1:4). Те, як сьогодні все влаштовано в світі, для християнина не є стандартом. Коли християнин кориться тому, як заведено в світі, він вступає на заборонену територію.

Усі гріхи можна розділити на три категорії:

1. Пожадливість тілесна;
2. Пожадливість очам;
3. Пиха життєва.

Якщо прослідкувати в Луки 4:1–13, як був спокушуваний Ісус, то можна побачити, що диявол використовував кожен з цих трьох підходів.

Спокуси приходять через тіло з його апетитами та пристрастями. Спочатку диявол спокушав Ісуса саме так. Ісус постив сорок днів, і кожна клітина Його тіла буквально волала про хліб. Якою вчасною та принадою виглядала спокуса сатани! Сатана тут так само звернувся до апетиту, як колись у випадку з Євою. За всі ці тисячі років диявол не придумав нової зброї для нападу. *«Скажи, щоб каміння це стало хлібами!»* Спокуса самотужки задоволь-

нити свої бажання є однією з найсильніших з усіх, які можуть нас спіткати. Коли сатана атакує нас, апетити та бажання залишаються однією з найвразливіших зон.

«Тож коли Ти поклонишся передо мною, то все буде Твоє!» (Луки 4:7). Сатана втілював свою другу хитрість. Як люди поклоняються біля вівтарів багатства та слави, тому що жадають того, що їхні очі бачать у цьому світі! Очі можуть очорнити вашу душу! Будьте обережні з тим, що споглядаєте. Якщо білим тенісним м'ячем вдарити по закопченій стіні, то на м'ячеві залишиться чорна пляма. Коли ваше око дивиться на щось нечисте, то в розумі та в серці неодмінно залишиться пляма. Будьте обережні з тим, що споглядаєте!

Усі прагнуть до видовищного успіху. Диявол підняв Ісуса на вершину храму та сказав Йому кинутися додолу — бо, якби Він був Син Божий, ангели б Його вберегли. Це була пропозиція стрибнути з вершини храму у негайну популярність. Бажання популярності — це спокуса для кожного. Ми всі маємо людські амбіції. Скільки геніальних людей збилося з доброго шляху лише тому, що перед ними виблискував приз амбіцій! Ми хочемо його здобути з першої спроби. Якою сильною є спокуса дістатися до амбітної мети — чи то в освіті, чи в багатстві, чи в становищі, чи у владі — не встановленим шляхом, а навпрошки. Заради досягнення мети ми ризикуємо продати власну душу! Ісусу за одне слово пропонувався цілий світ. Хто б відмовився заплатити таку ціну?

Сьома перевірка — довести своїм життям праведність Христа

«Хто неправдомовець, як не той, хто відкидає [своїм життям], що Ісус є Христос?» (1 Івана 2:22)? Чи визнаємо ми Христа своїм життям і своїми вустами? *«Коли знаєте, що Він праведний, то знайте, що всякий, хто чинить справедливість, народився від Нього»* (1 Івана 2:29). Люди спостерігають за нами, щоб побачити, чи чинимо ми за правдою. Той, хто перебуває у Христі, буде приносити в житті такий самий плід, який приносить Христос, тобто праведність. Ми не повинні відрікатися від Христа своїм життям. Будьмо подібними до Христа в усьому, що ми робимо (1 Івана 3:1–10).

«Кожен, хто родився від Бога, не чинить [постійно] гріха». Можливо, що при сильній спокусі християнин в якийсь момент упаде в гріх, але він не буде в гріху жити весь час. Якщо людина постійно живе в гріху, то їй варто поставити під сумнів своє навернення! Ми повинні дивитися на гріх так само, як на нього дивиться Бог. Він дав Спасителя, щоб викупити нас від гріха. Гріх коштував Богові Його Сина!

Правильна віра (Прочитайте 1 Івана 4:1–5:11)

Нам необхідно віровизнання, відповідно до якого ми будемо жити. Нам потрібне кредо (латинською мовою слово «кредо» означає «я вірю»). Є гріхи тіла, які всі ми чинимо, але є також гріхи серця та гріхи схильностей. Те, у що ви вірите, цікавить Бога зовсім не менше, ніж те, що ви чините.

Гріх може початися в розумі. *«У що ви вірите?»* Христос хоче бути нашим єдиним Учителем. Те, у що ми віримо, визначає наші вчинки.

Чи потрібен символ віри, чи потрібне віровизнання? Прочитайте Івана 3:16 і подумайте, так чи ні. Тут сказано: *«Щоб кожен, хто вірує... мав життя вічне».* Християнство є христоцентричним. Якщо з християнства забрати Христа, то не залишиться нічого. Це означатиме смерть. Якщо ми не віруємо, то помremo, а якщо віруємо, то будемо жити (Римлян 10:9–10).

Багато християн є духовними немовлятами у Христі. Вони підхоплюють застуду від усякого вітру науки. Вони вразливі до всього, що їх оточує. Коли їх розум наповнюється сумнівами, вони поринають у розпач. А тому кожна людина повинна мати спосіб перевіряти правдивість будь-якої релігії, а особливо в наш час з усім його розмаїттям релігійних вірувань.

У 1 Івана 4:1–3 дуже чітко описано, у чому полягає ця перевірка: *«Улюблені, не кожному духові вірте, але випробовуйте духів, чи від Бога вони, бо неправдивих пророків багато з'явився в світ. Духа Божого цим пізнавайте: кожен дух, який визнає, що Ісус Христос прийшов був у тілі, той від Бога. А кожен дух, який не визнає Ісуса, той не від Бога, але він антихристів, про якого ви чули, що йде, а тепер уже він у світі».*

У наведених віршах є кілька простих тверджень, висловлених Іваном:

1. Ісус Христос прийшов у тілі (1 Івана 4:1–2; 5:20–21).
2. Ми повинні вірити у божественність Христа (1 Івана 4:15; 5:5) — у те, що Він Божий єдинородний Син.
3. Ми повинні вірити, що Христос — наш Спаситель (1 Івана 5:10–12).

Любов — це найвища перевірка нашої християнської віри. *«Ми знаємо, що ми перейшли від смерти в життя, бо любимо братів. А хто брата не любить, пробуває той в смерті»* (1 Івана 3:14). У 1 Івана слова, споріднені зі словом «любов», вживаються у 31 вірші. У 1 Коринтян 13 ми бачимо, як ця любов діє. Перечитайте цей розділ, щоб пригадати записане.

Любов — це немов гребля, яку поставили для зрошування: користь приносить лише те, що виливається. Любов повинна виливатися до всіх; нею мають зводитися лікарні, посилатися місіонери, годуватися голодні. Справжній християнин не буде лише розповідати про своє спасіння, а почне виявляти його у своєму житті, застосовувати та спрямовувати його для благословення інших.

«Хто не любить, той Бога не пізнав, бо Бог є любов» (1 Івана 4:8). Любов — це перший інстинкт відновленого серця. Звідки ми беремо сили, щоб любити? Зсередини? Ні, згори. *«Ми любимо Його, бо Він перше нас полюбив»* (1 Івана 4:19). А що, якщо ми не любимо? Бог про нас тоді каже, що ми не знаємо Бога.

Ми повинні виявляти свою любов до Нього, люблячи один одного (1 Івана 4:7). Той, хто має любов у своєму серці, має спільність з Богом (1 Івана 4:16). А там, де немає любові, немає спільності (1 Івана 4:19–21).

Великі нагороди

(Прочитайте 1 Івана 5:12–21)

Нагороди за життя у Христі названі в останніх віршах п'ятого розділу (1 Івана 5:12–21).

Гарантія вічного життя	1 Івана 5:13
Сила молитви	1 Івана 5:14–15
Сила заступництва	1 Івана 5:16
Перемога.....	1 Івана 5:18 і 5:4–5

Підкресліть слово «знати» у різних формах у віршах 12–20. Коли ми знаємо Христа, ми можемо мати впевненість. Іван у своїх посланнях вживає слово «знати» понад сорок разів. Справжнє християнство — це не лише віросповідання. Це щось таке, що можна знати та відчувати. Ми знаємо, що Христос явився, щоб забрати наші гріхи. Ми знаємо, що перейшли

від смерті до життя. Ми знаємо, що отримаємо, про що б не попросили. Знову і знову Іван запевняє нас у цих істинах.

Що ми знаємо

Знайдіть ці посилання: 1 Івана 2:3–4, 13–14, 20–21, 29; 3:2, 5, 14–15, 19, 24; 4:2, 6, 13, 16; 5:2, 12, 15, 18–20.

У Другому Посланні Івана
зображено Ісуса Христа — Правду.

У Третьому Посланні Івана
зображено Ісуса Христа — Шлях.

У Посланні Юди
зображено Ісуса Христа — нашого Охоронця.

